

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 19 september 2013*

”Fri rörlighet för personer — Etableringsfrihet — Frihet att tillhandahålla tjänster —
Direktiv 2005/36/EG — Erkännande av yrkeskvalifikationer — Tandläkaryrket — Särdrag och
skillnader i förhållande till läkaryrket — Gemensam utbildning”

I mål C-492/12,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Conseil d’État (Frankrike) genom beslut av den 19 oktober 2012, som inkom till domstolen den 5 november 2012, i målet

Conseil national de l’ordre des médecins

mot

Ministre de l’Enseignement supérieur et de la Recherche,

Ministre des Affaires sociales et de la Santé,

ytterligare deltagare i rättegången:

Conseil national des chirurgiens-dentistes,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden L. Bay Larsen samt domarna J. Malenovský, U. Löhmus, M. Safjan (referent) och A. Prechal,

generaladvokat: N. Jääskinen,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Conseil national de l’ordre des médecins, genom J. Barthelemy, avocat,

— Conseil national de l’ordre des chirurgiens-dentistes, genom F. Thiriez, avocat,

* Rättegångsspråk: franska.

- Frankrikes regering, genom D. Colas, N. Rouam och F. Gloaguen, samtliga i egenskap av ombud,
- Tjeckiens regering, genom M. Smolek, i egenskap av ombud,
- Irland, genom E. Creedon, i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom H. Støvlbæk och H. Tserepa-Lacombe, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 255, s. 22), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1137/2008 av den 22 oktober 2008 (EUT L 311, s. 1) (nedan kallat direktiv 2005/36).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Conseil national de l'ordre des médecins (läkarförbundet) (nedan kallat CNOM) mot dels ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche (ministern för högre utbildning och forskning), dels ministre des Affaires sociales et de la santé (ministern för hälso- och sjukvård samt sociala frågor), varvid Conseil national de l'ordre des chirurgiens-dentistes (tandläkarförbundet) intervenerade, avseende frågan om beslutet om fastställelse av förteckningen över kvalificerande utbildningar och av bestämmelser om utbildningsbevis för specialisttandläkare av den 31 mars 2011 (JORF av den 19 april 2011, s. 6854) (nedan kallat det omtvistade beslutet) är lagenligt.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Direktiv 2005/36 har ersatt rådets direktiv 78/686/EEG av den 25 juli 1978 om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för tandläkare inklusive åtgärder för att underlätta det faktiska utövandet av etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster (EGT L 233, s. 1; svensk specialutgåva, område 16, volym 1, s. 33), rådets direktiv 78/687/EEG av den 25 juli 1978 om samordning av bestämmelserna i lagar och andra författningar om verksamhet som tandläkare (EGT L 233, s. 10; svensk specialutgåva, område 6, volym 2, s. 6) och rådets direktiv 93/16/EEG av den 5 april 1993 om underlättande av läkares fria rörlighet och ömsesidigt erkännande av deras utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis (EGT L 165, s. 1; svensk specialutgåva, område 6, volym 4, s. 102).
- 4 I skäl 22 i direktiv 2005/36 anges följande:

”Alla medlemsstaterna bör behandla tandläkaryrket som ett särskilt yrke skilt från läkaryrket, oavsett eventuell specialisering i odonto-stomatologi. Medlemsstaterna bör se till att utbildningen av tandläkare ger de färdigheter som krävs för att utöva alla former av verksamhet som innebär förebyggande, diagnos och behandling av anomalier och sjukdomar i tänder, mun, käkar och omkringliggande vävnader. Tandläkaryrket bör utövas av personer som innehar det bevis på formella kvalifikationer som tandläkare som anges i detta direktiv.”

- 5 I artikel 21 i direktivet, som rör principen om automatiskt erkännande, föreskrivs följande:

”1. Varje medlemsstat skall erkänna de bevis på formella kvalifikationer som läkare som ger tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och som specialistläkare, som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, som tandläkare, som specialisttandläkare, som veterinär, som apotekare och som arkitekt, vilka avses i punkterna 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 respektive 5.7.1 i bilaga V, och som uppfyller minimikraven för utbildning som avses i artiklarna 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 respektive 46, genom att ge innehavare av dessa bevis på formella kvalifikationer tillträde till och rätt att utöva yrket på samma villkor som innehavare av de bevis på formella kvalifikationer som utfärdats av denna medlemsstat.

...

7. Medlemsstaterna skall till kommissionen anmäla de lagar och andra författningar som de antar när det gäller utfärdande av bevis på formella kvalifikationer på det område som omfattas av detta kapitel.

...

Kommissionen skall offentliggöra ett meddelande i *Europeiska unionens officiella tidning*, med uppgift om de titlar som medlemsstaterna antagit som bevis på formella kvalifikationer och, i förekommande fall, det organ som utfärdar beviset på formella kvalifikationer, det intyg som medföljer detta bevis samt motsvarande yrkestitel enligt punkterna 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 respektive 5.7.1 i bilaga V.”

- 6 I artikel 24.2 i direktivet, som avser den medicinska grundutbildningen, föreskrivs följande:

”Den medicinska grundutbildningen skall sammanlagt omfatta minst sex års studier eller 5 500 timmars teoretisk och praktisk undervisning vid universitet eller under tillsyn av ett universitet.

...”

- 7 Artikel 25 i direktivet, med rubriken ”Specialistläkarutbildning”, har följande lydelse:

”1. För tillträde till specialistläkarutbildning krävs sex års fullgjorda studier med godkända resultat inom den utbildning som avses i artikel 24, där den studerande har förvärvat de nödvändiga baskunskaperna i medicin.

2. Specialistläkarutbildningen skall omfatta teoretisk och praktisk utbildning vid universitet, universitetssjukhus eller i förekommande fall annan vårdinrättning som godkänts av behöriga myndigheter eller organ i detta syfte.

Medlemsstaterna skall se till att utbildningstiden för sådan specialistläkarutbildning som avses i punkt 5.1.3 i bilaga V inte är kortare än vad som avses i den punkten. Utbildningen skall ske under kontroll av behöriga myndigheter eller organ. Den skall innebära att läkaren som utbildar sig till specialist personligen tar del i ifrågasvarande inrättnings verksamhet och ansvar.

...

4. För att medlemsstaterna skall utfärda bevis på formella kvalifikationer för specialistläkare krävs bevis på formella kvalifikationer som avser medicinsk grundutbildning enligt punkt 5.1.1 i bilaga V.

...”

8 I artikel 34 i direktiv 2005/36, med rubriken ”Grundläggande tandläkarutbildning”, föreskrivs följande:

”1. För att bli antagen till grundläggande tandläkarutbildning skall sökanden inneha ett examensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som berättigar honom/henne att bli antagen till den aktuella utbildningen vid universitet eller vid högskolor som tillerkänts likvärdig ställning i en medlemsstat.

2. Den grundläggande tandläkarutbildningen skall omfatta minst fem års studier på heltid med teoretisk och praktisk undervisning, som skall omfatta minst den utbildningsplan som anges i punkt 5.3.1 i bilaga V, vid universitet, högskola som tillerkänts likvärdig ställning eller under tillsyn av ett universitet.

...

3. Den grundläggande tandläkarutbildningen skall garantera att den blivande tandläkaren har förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

- a) Nöjaktiga kunskaper om de vetenskaper som tandläkarverksamheten bygger på och god insikt i vetenskapliga metoder inklusive principerna för värdering av biologiska funktioner, utvärdering av vetenskapligt vedertagna fakta och analys av data.
- b) Nöjaktiga kunskaper om friska och sjuka människors kropps-konstitution, fysiologi och beteende samt den fysiska och sociala miljöns påverkan på människans hälsotillstånd, i den mån dessa faktorer påverkar tandläkarverksamheten.
- c) Nöjaktiga kunskaper om tändernas, munnens, käkarnas och omkringliggande vävnaders anatomi och funktioner, i såväl friskt som sjukt tillstånd, och deras förhållande till patientens allmänna hälsotillstånd samt fysiska och sociala välbefinnande.
- d) Nöjaktiga kunskaper om kliniska vetenskapsgrenar och metoder som ger tandläkaren en sammanhängande bild av anomalier, skador och sjukdomar i tänderna, munnen, käkarna och omkringliggande vävnader och av förebyggande, diagnostisk och terapeutisk tandläkarverksamhet.
- e) Nöjaktig klinisk erfarenhet under lämplig handledning.

Utbildningen skall ge den blivande tandläkaren de färdigheter som är nödvändiga för att utöva all verksamhet som innebär förebyggande, diagnos och behandling av anomalier och sjukdomar i tänder, mun, käkar och omkringliggande vävnader.”

9 I artikel 35 i samma direktiv, med rubriken ”Utbildning till specialisttandläkare”, föreskrivs följande:

”1. För att bli antagen till utbildning till specialisttandläkare krävs att sökanden har fullgjort fem års teoretisk och praktisk utbildning med godkända resultat inom ramen för den utbildning som avses i artikel 34, eller innehar de handlingar som avses i artiklarna 23 och 37 [om förvärvade rättigheter].

...

3. För att medlemsstaterna skall utfärda ett utbildningsbevis för specialisttandläkare krävs ett utbildningsbevis som avser grundläggande tandläkarutbildning enligt punkt 5.3.2 i bilaga V.”

10 I artikel 36 i samma direktiv regleras utövande av yrkesverksamhet som tandläkare på följande sätt:

”1. I detta direktiv skall yrkesverksamhet som tandläkare innebära sådan verksamhet som definieras i punkt 3 och som utövas av personer med de yrkestitlar som anges i punkt 5.3.2 i bilaga V.

2. Tandläkaryrket skall grunda sig på den tandläkarutbildning som avses i artikel 34 och är ett särskilt yrke skilt från yrket som läkare och specialistläkare. Utövande av yrkesverksamhet som tandläkare förutsätter innehav av något av de bevis på formella kvalifikationer som anges i punkt 5.3.2 i bilaga V. Personer som omfattas av artikel 23 eller 37 skall likställas med innehavare av ett sådant bevis på formella kvalifikationer.

...”

- 11 Bilaga V till direktiv 2005/36 avser erkännande på grundval av samordningen av minimikrav för utbildningar. Där i anges benämningar på examensbevis för grundläggande utbildning och specialistutbildningar för såväl läkare som tandläkare.
- 12 Bland benämningarna på specialistutbildningar i punkt 5.1.3 i nämnda bilaga återfinns bland annat ”tand-, mun-, käk- och ansiktskirurgi (grundutbildning för läkare och tandläkare)” som ska ”innebära avslutad och godkänd grundutbildning för läkare (artikel 24) och även avslutad och godkänd grundutbildning för tandläkare (artikel 34)”. Examensbevis för specialistutbildningar på detta område omfattas av bestämmelserna om erkännande i nio medlemsstater, nämligen Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Irland, Republiken Cypern, Storhertigdömet Luxemburg, Ungern, Republiken Malta, Republiken Finland och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland.
- 13 Utöver utbildning i ”tand-, mun-, käk- och ansiktskirurgi (grundutbildning för läkare och tandläkare)”, anges i punkt 5.1.3 i bilaga V till direktiv 2005/36 även ”[k]äk- och ansiktskirurgi (grundutbildning för läkare)”. Vad beträffar Republiken Frankrike anges i samma bilaga benämningen ”Chirurgie maxillo-faciale et stomatologie”.
- 14 Vad beträffar examensbevis över grundutbildning för tandläkare anges benämningen ”chirurgien-dentiste” i punkt 5.3.2 i samma bilaga såsom den yrkestitel som används i Frankrike.
- 15 Vad beträffar examensbevis för specialisttandläkare återfinns rubriken ”[m]unkirurgi” i punkt 5.3.3 i bilaga V till direktiv 2005/36. Examensbevis från sexton medlemsstater erkänns, men Republiken Frankrike är inte en av dem.
- 16 I samma bilaga anges även, i punkt 5.3.1, utbildningsplanen för tandläkare, närmare bestämt bland annat vad gäller mediko-biologiska och allmänna medicinska ämnen. Dessa ämnen inbegriper bland annat anatomi, embryologi, histologi, inklusive cytologi, fysiologi, biokemi (eller fysiologisk kemi), patologisk anatomi, allmän patologi, farmakologi, mikrobiologi, hygien, förebyggande medicin och epidemiologi, radiologi, medicinsk rehabilitering, allmän kirurgi, allmänmedicin, inklusive barnaålderns invärtes sjukdomar (pediatrik), öron-, näs- och halssjukdomar, hudsjukdomar och veneriska sjukdomar, allmän psykologi, psykopatologi och neuropatologi samt anesthesiologi. Utbildningsplanen omfattar även ämnen med direkt anknytning till tandläkaryrket såsom anesthesiologi och premedicinering vid tandbehandling, oral kirurgi, oral patologi och odontologisk röntgendiagnostik.

Fransk rätt

- 17 Artikel R. 4127-70 i den franska lagen om folkhälsa (code de la santé publique) har följande lydelse:
”Varje läkare är i princip behörig att bedriva förebyggande, diagnostisk och terapeutisk läkarverksamhet. En läkare får emellertid inte, om inte särskilda omständigheter föreligger, ge vård eller fortsätta att ge vård, och inte heller skriva ut recept på områden som inte omfattas av vederbörandes kompetens, erfarenhet och tillgängliga medel.”

18 Artikel R. 4127-204 i nämnda lag har följande lydelse:

”Tandläkare får under inga omständigheter utöva sitt yrke på ett sätt som skulle kunna äventyra kvaliteten på vården och de behandlingar som utförs samt patientsäkerheten. Tandläkare ska bland annat vidta, och tillse att medarbetare och assistenter vidtar, nödvändiga åtgärder för att sjukdomar inte ska kunna överföras.

Med undantag för om särskilda omständigheter föreligger, får tandläkare inte utföra behandlingar, ge vård eller skriva ut recept på områden som inte omfattas av vederbörandes kompetens eller av vad som är materiellt möjligt.”

19 I artikel 634-1 i lagen om utbildning (code de l'éducation), i dess lydelse enligt artikel 43 i lag nr 2009-879 av den 21 juli 2009 (JORF av den 22 juli 2009, s. 12184) föreskrivs följande:

”Antagning till den tredje långa utbildningscykeln i odontologi, benämnd odontologipraktik, sker genom nationellt uttagningsprov för studenter som med godkänt resultat har avslutat den grundläggande delen av tandläkarutbildningen.

De studenter som efter uttagningsprovet antas som tandläkarpraktikanter får söka till kvalificerande utbildningar i den tredje utbildningscykeln, som omfattas av den förteckning som upprättas av ministrarna för högre utbildning och hälso- och sjukvård. Valet av studieinriktning och av vid vilket universitetssjukhus praktiktjänstgöringen ska ske, görs mot bakgrund av resultaten på praktikproven.

Efter avslutade studier med godkänt resultat under den tredje utbildningscykeln och fullgjort examensarbete erhåller tandläkarpraktikanten, förutom 'Diplôme d'État de docteur en chirurgie dentaire' (statligt examensbevis för tandläkare), även ett examensbevis som anger den kvalificering som uppnåtts.

...”

20 I artikel 9 i dekret nr 2011-22 av den 5 januari 2011 om organisation av den långa tredje utbildningscykeln i odontologi (décret n° 2011-22, du 5 janvier 2011, relatif à l'organisation du troisième cycle long des études odontologiques) (JORF av den 7 januari 2011, s. 447) anges följande:

”Ministrarna för högre utbildning och hälso- och sjukvård upprättar genom beslut förteckningen över kvalificerande utbildningar i den tredje utbildningscykeln. Vissa kurser kan vara gemensamma för läkarutbildningen och tandläkarutbildningen.”

21 I artikel 1 i det omtvistade beslutet anges följande:

”Förteckningen över kvalificerande utbildningar – som utmynnar i att ett utbildningsbevis för specialistutbildning utfärdas och som de som bedriver studier inom den långa tredje utbildningscykeln i odontologi har tillträde till – är den följande:

- specialistutbildning i oral kirurgi, vilken är gemensam för läkarutbildningen och tandläkarutbildningen,
- specialistutbildning i tandreglering,
- specialistutbildning i mun- och tandvård.”

22 Artikel 3 i samma beslut har följande lydelse:

”Studenter vid tandläkarutbildningen som har klarat uttagningsproven till den långa tredje utbildningscykeln i odontologi, får antas till de specialistutbildningar som anges i artikel 1.

Även läkarstudenter som har klarat de nationella uttagningsproven till läkarstudier på avancerad nivå, får antas när det rör sig om utbildningar som är gemensamma för tandläkarutbildningen och läkarutbildningen.”

23 Den teoretiska utbildningen i oral kirurgi som beskrivs i bilagan till det omtvistade beslutet omfattar bland annat utbildning i periapikal kirurgi och kirurgi avseende odontogena eller icke-odontogena cystor i käkarna, preprotetisk kirurgi och implantologi, godartade tumörsjukdomar, salivsjukdomar, ortodontisk-kirurgisk behandling och ortognatisk kirurgi.

24 Av samma bilaga följer att universitetsutbildningen i fråga bland annat omfattar praktisk utbildning som består av minst tre terminer på en avdelning som är specialiserad på odontologi och tre terminer på en avdelning som är specialiserad på käk- och ansiktskirurgi. Med tillämpning av artiklarna R. 4127-70 och R. 4127-204 i lagen om folkhälsa har såväl läkare som specialiserat sig inom oral kirurgi som tandläkare med samma specialinriktning rätt att löpande ge vård inom det området utan att det strider mot de etiska normerna.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

25 CNOM har överklagat det omtvistade beslutet till Conseil d'État och har yrkat att det ska ogiltigförklaras på grund av maktmissbruk. CNOM har gjort gällande att nämnda beslut är oförenligt med direktiv 2005/36 och särskilt med artiklarna 24, 25 och 36 i det direktivet. Conseil national de l'ordre des chirurgiens-dentistes har inom ramen för målet vid den nationella domstolen intervenerat till stöd för de ministrar som har antagit beslutet.

26 Det omtvistade beslutet innebär att det har inrättats en gemensam kvalificerande utbildning som riktar sig till tandläkarstudenter i den tredje utbildningscykeln som gör praktiktjänstgöring och till läkarstudenter i den tredje utbildningscykeln som gör praktiktjänstgöring. Utbildningen utmynnar i ett examensbevis för specialistutbildning i oral kirurgi utfärdas.

27 I överklagandet till den hänskjutande domstolen har CNOM till stöd för sitt yrkande anfört att artikel 9 i dekret nr 2011-22 och det omtvistade beslutet, som antagits med tillämpning av den artikeln, är oförenliga med bestämmelserna i direktiv 2005/36. De ämnen som omfattas av den nya utbildningen inom den tredje utbildningscykeln – vilken riktar sig till såväl läkarstudenter som tandläkarstudenter – avser nämligen specialområden inom medicin i den mening som avses i direktivet och inrättandet av en gemensam utbildning inom den tredje utbildningscykeln innebär att det införs ett yrke som är gemensamt för läkare och tandläkare.

28 Den hänskjutande domstolen anser att den kompetens som följer av det examensbevis för oral kirurgi som inrättats genom det omtvistade beslutet omfattar såväl medicinska ämnen, såsom stomatologi och käk- och ansiktskirurgi, som odontologiska ämnen.

29 Samma domstol menar att CNOM – med beaktande av tandläkarstudenternas grundutbildning och av att de som antas till den ifrågavarande specialistutbildningen får en kompletterande utbildning i medicinska ämnen – inte med framgång kan göra gällande att lagstiftarens bedömning att tandläkarstudenter under sin praktikperiod kan förvärva de medicinska kunskaper som krävs för att sedan kunna tillämpa dessa kunskaper i praktiken var uppenbart oriktig.

- 30 Den hänskjutande domstolen har emellertid framhållit att enligt artikel 36 i direktiv 2005/36 ska tandläkaryrket grunda sig på den tandläkarutbildning som avses i artikel 34 och är ett särskilt yrke skilt från yrket som läkare och specialistläkare. Hur det argument som CNOM har framfört ska bedömas beror dels på huruvida direktiv 2005/36 innebär att en medlemsstat har rätt att inrätta en gemensam kvalificerande utbildning som medför att läkare och tandläkare verkar inom samma specialområde, dels på huruvida de bestämmelser i det direktivet som avser medicinska specialområden ska utsträckas till att anses avse hela eller delar av den utbildning i oral kirurgi som närmare anges i bilagan till det angripna beslutet.
- 31 Mot denna bakgrund har Conseil d'État beslutat att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:
- ”1) Utgör kravet i artikel 36 i direktiv 2005/36 ... på att tandläkaryrket ska utgöra ett särskilt yrke hinder mot att införa en kvalificerande universitetsutbildning inom den tredje utbildningscykeln som är gemensam för läkar- och tandläkarstudenter?
- 2) Ska bestämmelserna i [direktiv 2005/36] om specialområden inom medicin förstås så, att de utgör hinder mot att sådana ämnen som de som nämns i punkt [23 i förevarande dom] ingår i en tandläkarutbildning?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 32 Den nationella domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida direktiv 2005/36 ska tolkas på så sätt att det utgör hinder för en medlemsstat att inrätta en specialistutbildning i oral kirurgi, såsom den som är i fråga i det nationella målet, som är gemensam för dem som innehar bevis på formella kvalifikationer som tandläkare och dem som endast har slutfört den medicinska grundutbildningen.
- 33 Domstolen framhåller härvid att syftet med direktiv 2005/36 är att göra tydlig åtskillnad mellan tandläkaryrket och läkaryrket (se, beträffande direktiven 78/686 och 78/687, dom av den 29 november 2001 i mål C-202/99, kommissionen mot Italien, REG 2001, s. I-9319, punkt 51, och beslut av den 17 oktober 2003 i mål C-35/02, Vogel, REG 2003, s. I-12229, punkt 33).
- 34 I artikel 36.2 i direktiv 2005/36 anges att tandläkaryrket ska grunda sig på den grundläggande tandläkarutbildningen och är ett särskilt yrke skilt från yrket som läkare, oavsett om denne är specialistläkare eller ej. Utövande av yrkesverksamhet som tandläkare förutsätter innehav av något av de bevis på formella kvalifikationer som anges i punkt 5.3.2 i bilaga V till direktiv 2005/36. I Republiken Frankrike är det ”Diplôme d'État de docteur en chirurgie dentaire” (statligt examensbevis för tandläkare).
- 35 Målet vid den nationella domstolen avser emellertid inte villkoren för tillträde till ett yrke vars utövande enligt direktiv 2005/36 kräver slutförd grundläggande tandläkarutbildning, utan i stället villkoren för att antas till en praktiktjänstgöring inom ramen för en specialistutbildning i oral kirurgi.
- 36 Vad beträffar specialistutbildningar konstaterar domstolen att det enligt artiklarna 25.1 och 35.1 i direktiv 2005/36 för att bli antagen till utbildning till specialistläkare eller specialisttandläkare krävs fullgjorda studier med godkända resultat inom den medicinska grundutbildningen respektive den grundläggande tandläkarutbildningen.

- 37 Om en specialistutbildning som inrättats av en medlemsstat motsvarar benämningen på en av de specialistutbildningar som, med avseende på den medlemsstaten, anges i punkterna 5.1.3 eller 5.3.3 i bilaga V till direktiv 2005/36 på det medicinska eller det odontologiska området, får inte de personer antas som saknar bevis på formella kvalifikationer som läkare med grundutbildning respektive bevis på formella kvalifikationer som tandläkare med grundutbildning eller båda utbildningsbevisen om så föreskrivs i den bilagan.
- 38 Om en medlemsstat emellertid inrättar en specialistutbildning vars benämning inte motsvarar någon av de specialistutbildningar som anges i bilaga V till direktiv 2005/36 och som inte utmynnar i att ett sådant utbildningsbevis utfärdas som anges i den bilagan, utgör specialistutbildningen inte en utbildning i den mening som avses i artiklarna 25 och 35 i det direktivet. Villkoren för att antas till den ifrågavarande utbildningen och utbildningens innehåll regleras således inte i direktiv 2005/36.
- 39 Direktiv 2005/36 utgör därför inte hinder för att en specialistutbildning, vars benämning inte motsvarar benämningen på någon av de specialistutbildningar som anges i bilaga V till det direktivet, riktas såväl till dem som endast har fullgjort den grundläggande läkarutbildningen som till dem som med godkända resultat endast har fullgjort den grundläggande tandläkarutbildningen.
- 40 Med beaktande av direktiv 2005/36 kan en sådan specialistutbildning, som inte avses i nämnda bilaga V, emellertid inte – i den mån som den inte uppfyller de krav som uppställs i artiklarna 24 eller 34 i det direktivet beträffande den grundläggande läkarutbildningen och den grundläggande tandläkarutbildningen – utmynna i ett utfärdande av ett bevis på formella kvalifikationer som läkare med grundutbildning eller ett bevis på formella kvalifikationer som tandläkare med grundutbildning.
- 41 Direktiv 2005/36 utgör nämligen hinder för att en person som saknar bevis på formella kvalifikationer som läkare med grundutbildning utövar läkaryrket respektive att en person som saknar bevis på formella kvalifikationer som tandläkare med grundutbildning utövar tandläkaryrket.
- 42 Vad beträffar benämningarna på specialistutbildningarna inom medicin respektive odontologi, framhåller domstolen att det avseende Republiken Frankrike inte återfinns någon benämning i bilaga V i direktiv 2005/36 såvitt avser specialistutbildning i tand-, mun-, käk- och ansiktskirurgi (grundutbildning för läkare och tandläkarutbildning) och utbildning i oral kirurgi. I nämnda bilaga återfinns däremot med avseende på den medlemsstaten benämningarna käk- och ansiktskirurgi samt stomatologi, vilka avser specialistläkarutbildningar.
- 43 Härav följer att specialistutbildningen i oral kirurgi, såsom den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, till sin benämning inte motsvarar benämningen på någon av de utbildningar som anges med avseende på Republiken Frankrike i bilaga V till direktiv 2005/36.
- 44 Mot bakgrund av det ovanstående ska den första frågan besvaras så, att direktiv 2005/36 ska tolkas på så sätt att det inte utgör hinder för en medlemsstat att inrätta en specialistläkarutbildning eller en utbildning till specialisttandläkare, vars benämning inte motsvarar de benämningar som anges med avseende på den medlemsstaten i bilaga V till det direktivet. En sådan specialistutbildning får riktas såväl till dem som endast har fullgjort den grundläggande läkarutbildningen som till dem som med godkända resultat endast har fullgjort den grundläggande tandläkarutbildningen.
- 45 Det ankommer på den nationella domstolen att kontrollera
- att nämnda specialistutbildning – i den mån som den inte uppfyller de krav som uppställs i artiklarna 24 eller 34 i det direktivet beträffande den grundläggande läkarutbildningen och den grundläggande tandläkarutbildningen – inte utmynnar i ett utfärdande av ett bevis på formella kvalifikationer som läkare som fullgjort grundutbildningen eller ett bevis på formella kvalifikationer som tandläkare som fullgjort grundutbildningen, och

- att det utbildningsbevis som utfärdas efter det att nämnda specialistutbildning fullgjorts inte ger sådana personer rätt att utöva läkaryrket och tandläkaryrket som inte innehar bevis på formella kvalifikationer som läkare med grundutbildning respektive bevis på formella kvalifikationer som tandläkare med grundutbildning.

Den andra frågan

- 46 Den nationella domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida direktiv 2005/36 ska tolkas så, att det utgör hinder för att medicinska ämnen ingår i en sådan specialistutbildning som den som är i fråga i det nationella målet.
- 47 Det följer av prövningen av den första tolkningsfrågan att det i direktiv 2005/36 inte föreskrivs att en specialistutbildning såsom den som är i fråga i det nationella målet ska ha ett visst innehåll.
- 48 Tandläkaryrket är enligt direktivet visserligen ett särskilt yrke skilt från yrket som läkare och specialistläkare, vilket har framhållits i punkt 34 i förevarande dom. Utbildningsplanen för tandläkare, som utmynnar i ett bevis på formella kvalifikationer som tandläkare med grundutbildning och som anges i punkt 5.3.1 i bilaga V till direktiv 2005/36, innehåller emellertid inte endast ämnen på området för odonto-stomatologi utan även mediko-biologiska och allmänna medicinska ämnen.
- 49 Unionslagstiftaren har således inte strävat efter att de medicinska ämnena inte ska ingå i tandläkarutbildningen, oavsett om det rör sig om grundutbildning eller en specialistutbildning.
- 50 Under dessa omständigheter ska den andra tolkningsfrågan besvaras på så sätt att direktiv 2005/36 ska tolkas så, att det inte utgör hinder för att medicinska ämnen ingår i en utbildning till specialisttandläkare.

Rättegångskostnader

- 51 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

- 1) a) **Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1137/2008 av den 22 oktober 2008, ska tolkas på så sätt att det inte utgör hinder för en medlemsstat att inrätta en specialistläkarutbildning eller en utbildning till specialisttandläkare, vars benämning inte motsvarar de benämningar som anges med avseende på den medlemsstaten i bilaga V till det direktivet. En sådan specialistutbildning får riktas såväl till dem som endast har fullgjort den grundläggande läkarutbildningen som till dem som med godkända resultat endast har fullgjort den grundläggande tandläkarutbildningen.**
- b) **Det ankommer på den nationella domstolen att kontrollera**
 - att nämnda specialistutbildning – i den mån som den inte uppfyller de krav som uppställs i artiklarna 24 eller 34 i det direktivet beträffande den grundläggande läkarutbildningen och den grundläggande tandläkarutbildningen – inte utmynnar i

ett utfärdande av ett bevis på formella kvalifikationer som läkare som fullgjort grundutbildningen eller ett bevis på formella kvalifikationer som tandläkare som fullgjort grundutbildningen, och

- **att det utbildningsbevis som utfärdas efter det att nämnda specialistutbildning fullgjorts inte ger sådana personer rätt att utöva läkaryrket och tandläkaryrket som inte innehar bevis på formella kvalifikationer som läkare med grundutbildning respektive bevis på formella kvalifikationer som tandläkare med grundutbildning.**

- 2) **Direktiv 2005/36 i dess lydelse enligt förordning nr 1137/2008 ska tolkas så, att det inte utgör hinder för att medicinska ämnen ingår i en utbildning till specialisttandläkare.**

Underskrifter